

Protokół

z kontroli kompleksowej przeprowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Stopnicy

I. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stopnicy jest gminną jednostką organizacyjną, utworzoną do realizowania zadań własnych i zleconych gminy z zakresu pomocy społecznej. Swoim obszarem działania obejmuje gminę, w której zamieszkuje 7 874 mieszkańców. Wójtem Gminy jest Pan Ryszard Zych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stopnicy został powołany Uchwałą Nr X/51/90 Gminnej Rady Narodowej w Stopnicy z dnia 24 kwietnia 1990 roku w sprawie utworzenia jednostki budżetowej pod nazwą „Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stopnicy”.

Ośrodek posiada własny REGON 290421343 i NIP 655-16-68-292.

Kierownikiem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stopnicy jest Pani Ewa Naporowska.

Ośrodek działa w oparciu o:

Statut stanowiący załącznik do Uchwały Nr XXXIII/3/10 Rady Gminy w Stopnicy z dnia 19 stycznia 2010 r. w sprawie uchwalenia statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stopnicy. Zmiany do Statutu zostały wprowadzone: Uchwałą Nr XXX/17/2014 Rady Gminy Stopnica z dnia 30 kwietnia 2014 – w § 1 uaktualniono publikatory ustaw, w oparciu o które pracuje Ośrodek Pomocy Społecznej oraz dodano zadania z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, dodatków mieszkaniowych i przyznawania świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, Uchwałą Nr XXXIII/55/2014 Rady Gminy Stopnica z dnia 21 października 2014 r. – wprowadzono zadania z zakresu Karty Dużej Rodziny;

Regulamin Organizacyjny ustalony Zarządzeniem Nr 4/10 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stopnicy z dnia 20 lipca 2010 roku i zatwierdzony Zarządzeniem Nr 62/10 Wójta Gminy Stopnica z dnia 20 lipca 2010 r. Zmiany do Regulaminu zostały wprowadzone Zarządzeniem Nr 13/2014 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stopnicy z dnia 23 października 2014 roku i zatwierdzone Zarządzeniem Nr 96A/2014 Wójta Gminy Stopnica z dnia 31 października 2014 r.;

RZ
10

Opme

Uchwałę Nr XXIX/5/2014 Rady Gminy Stopnica z dnia 18 marca 2014 r. w sprawie określenia szczegółowych zasady przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwalniania od opłat jak również tryb ich pobierania;

Uchwałę Nr XXVIII/70/2013 Rady Gminy Stopnica z dnia 30 grudnia 2013 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego oraz określenia zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych udzielonego w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”;

Uchwałę Nr XIX/4/2014 Rady Gminy w Stopnicy z dnia 18 marca 2014 r. w sprawie uchwalenia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania Pomoc państwa w zakresie dożywiania na lata 2014 – 2020;

Upoważnienie Wójta Gminy Stopnica z dnia 28.04.2004 r. dla Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej do podejmowania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy;

Zarządzenie Nr 62/2012 Wójta Gminy w Stopnicy z dnia 3 września 2012 r. w sprawie upoważnienia Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stopnicy do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu wspierania rodziny oraz wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych oraz do ustanawiania rodzin wspierających, zawierania i rozwiązywania umów dotyczących zasady zwrotu kosztów związanych z udzielaniem pomocy;

Zarządzenie Nr 5/2013 Wójta Gminy w Stopnicy z dnia 28 stycznia 2013 r. w sprawie upoważnienia Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stopnicy do załatwiania spraw i wydawania decyzji dotyczących potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej;

Zarządzenie Nr 96/2014 r. Wójta Gminy Stopnica z dnia 31.10.2014 r. w sprawie upoważnienia pracownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stopnicy do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy (upoważnienie dla starszego pracownika socjalnego Pani Elżbiety Krzystek).

II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli:

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach:

1. Magdalena Pracon – starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego - na podstawie upoważnienia do kontroli nr 1050/2014 z dnia 13 listopada 2014 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – Panią Renatę Segiecińską.
2. Barbara Nowak – Kierownik Oddziału Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego – koordynator kontroli – na podstawie upoważnienia do kontroli nr 1051/2014 z dnia 13 listopada 2014 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – Panią Renatę Segiecińską.

Kontrola została wpisana do *Książki kontroli Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stopnicy* pod poz. 1/2014.

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrolę przeprowadzono w dniach 17 – 19 listopada 2014 roku.

IV. Określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą:

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o przepisy ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zmianami) oraz przepisy rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r., Nr 61, poz. 543).

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2014 r. do dnia kontroli.

Przedmiotem kontroli była:

1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadr.
2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.) oraz monitoring zadań z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013r., poz. 135 ze zm.).

V. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stopnicy mieści się w budynku Urzędu Gminy w Stopnicy przy ulicy Kościuszki 2, tel. (41) 377 98 13 lub 377 98 00.

W wyniku przeprowadzonej wizytacji ustalono, że jednostka zajmuje cztery pomieszczenia usytuowane na parterze, w których pracuje siedmiu pracowników. Warunki lokalowe Ośrodka Pomocy Społecznej nie dają klientom możliwości swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność, w jednym pokoju pracuje trzech pracowników socjalnych.

Głównymi problemami występującymi w środowisku, wymagającymi interwencji OPS jest długotrwała lub ciężka choroba, bezrobocie i ubóstwo.

Wypłata świadczeń z pomocy społecznej realizowana jest przelewem na indywidualne konta bankowe klientów lub w kasie Banku Spółdzielczego w Stopnicy.

Ad 1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadr.

Na dzień kontroli w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Stopnicy w obszarze pomocy społecznej zatrudnionych było 5 osób, tj.: kierownik i 4 pracowników socjalnych (Załącznik Nr 1 – Tabela dotycząca kadry zarządzającej i pracowników socjalnych). Ponadto w okresie objętym kontrolą były zatrudnione 2 osoby jako młodszy opiekun: jedna osoba w ramach umowy o pracę od 07.01.2014 r. do 31.03.2014 r. i umowy zlecenia od 01.04.2014. do 30.06.2014 r., a druga osoba od 13.01.2014 r. do 30.06.2014 r. na umowę zlecenie (Załącznik Nr 2 – Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS).

Przedmiotem kontroli było zbadanie zgodności kwalifikacji kadry kierowniczej Ośrodka oraz pracowników zajmujących się zadaniami z zakresu pomocy społecznej z przepisami ustawy o pomocy społecznej.

W toku przeprowadzonej kontroli ustalono, iż Kierownik posiada odpowiednie wykształcenie wymagane na zajmowanym stanowisku. Zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej ukończył specjalizację w zakresie organizacji pomocy społecznej.

Pracownicy socjalni, zatrudnieni w kontrolowanej jednostce legitymują się również właściwymi kwalifikacjami na zajmowanych stanowiskach, posiadają legitymacje służbowe wydane według wzoru określonego rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Do obowiązków pracowników socjalnych należy: przyjmowanie zgłoszeń klientów o udzielenie pomocy społecznej, rozpoznawanie i diagnoza potrzeb socjalnych mieszkańców, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych i kompletowanie niezbędnej dokumentacji do przyznawania świadczeń, wnioskowanie o udzielenie pomocy, prowadzenie akt osobowych klientów.

W trakcie przeprowadzonej kontroli w celu zbadania stanu zatrudnienia pracowników socjalnych wykorzystano następujący miernik:

- **miernik: liczba mieszkańców gminy**

liczba zatrudnionych pracowników socjalnych w OPS = 7 874/4 = 1 968 osób

Z powyższego wynika, iż stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, na jednego pracownika socjalnego przypada 1 968 mieszkańców.

Ad 2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., poz. 182 z późn. zm.) oraz monitoring zadań z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r., poz. 135 ze zm.)

Zasiłki stałe

Z meldunku kwartalnego MK 2 za okres od stycznia do października 2014 r. oraz z informacji przekazanych przez Kierownika OPS (Zał. Nr 2 – Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS) wynika, iż w 2014 r. do dnia kontroli, pomoc w formie zasiłku stałego przyznano dla 32 osób, z czego 27 to osoby samotne. Koszt udzielonej pomocy stałej wyniósł 111 977 zł. Za 30 osoby Ośrodek odprowadzał składkę na ubezpieczenie zdrowotne.

Kontroli poddano losowo wybrane teczki z dokumentacją stałych zasiłkobiorców, na podstawie której wydano decyzje administracyjne nr:

GOPS.5100.1.2014 i zmiana wysokości świadczenia GOPS.5100.46.2014;
GOPS.5100.2.2014; GOPS.5100.12.2014; GOPS.8210.16.2013 i zmiana wysokości świadczenia GOPS.8210.26.2013, GOPS.5100.10.2014; GOPS.5100.13.2014,
GOPS.5100.15.2014, GOPS.5100.20.2014, GOPS.5100.24.2014, GOPS.5100.28.2014,
GOPS.5100.30.2014, GOPS.5100.38.2014, GOPS.5100.47.2014; GOPS.8210.21.2012;
GOPS.5100.27.2014; GOPS.5100.7.2014;

Dokumentacja prowadzona jest w teczkach osobowych opatrzonych imieniem i nazwiskiem klienta. Skontrolowana dokumentacja zawiera dokumenty potwierdzające opisaną w wywiadach sytuację rodzinną, zawodową, zdrowotną i materialną klienta oraz osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym. W aktach znajdują się także zawiadomienia o przedłużeniu terminu załatwienia sprawy. Dokumenty potwierdzone są „za zgodność z oryginałem”, zawierają datę wpływu do Ośrodka.

Przy zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych. Przy tej okazji zbierano także informacje z ZUS i KRUS o pobieraniu bądź nie świadczeń emerytalno-rentowych.

W podstawie prawnej decyzji przyznających świadczenie widniał aktualny na dzień wydania decyzji publikator ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2012 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, ustawa o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych. Przytoczono także upoważnienie Wójta dla Kierownika Ośrodka do wydawania decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej.

W postanowieniu decyzji informowano stronę o objęciu ubezpieczeniem zdrowotnym w okresie pobierania świadczenia. Decyzjom, których realizacja była przed ich uprawomocnieniem nadawano rygor natychmiastowej wykonalności wpisując w podstawie prawnej art. 108 k.p.a. oraz informując o tym osoby zainteresowane w postanowieniu i uzasadnieniu. Decyzje o przyznaniu pomocy klienti odbierali osobiście.

Zespół kontrolny pozytywnie ocenia sposób opisywania w uzasadnieniu decyzji administracyjnych sytuacji faktycznej klienta i stanu prawnego mających wpływ na przyznanie pomocy.

W decyzjach informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji.

Ośrodek opłacał składki ubezpieczeniowe zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 20 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 66 ust. 1 pkt 26 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

W stosunku do zasadności przyznanych świadczeń nie wniesiono zastrzeżeń.

R/ 10

Orme

Zasiłki okresowe.

Z informacji sporządzonej przez Kierownika OPS oraz sprawozdania za trzy kwartały MK 2 wynika, iż w roku 2014 do dnia kontroli pomoc okresową przyznano 12 osobom na kwotę 9 584 zł. Głównym powodem przyznania tej formy wsparcia było bezrobocie – 10 osób.

Kontroli poddano losowo wybraną dokumentację osób objętych pomocą okresową, na mocy której wydano decyzje administracyjne o numerach:

GOPS.5101.5.2014; GOPS.5101.15.2014; GOPS.5101.16.2014; GOPS.5101.21.2014;
GOPS.5101.22.2014; GOPS.5101.4.2014; GOPS.5101.19.2014; GOPS.5101.7.2014;
GOPS.5101.13.2014; GOPS.5101.18.2014.

W podstawie prawnej wydanych decyzji administracyjnych widniał aktualny publikator ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki społecznej w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz upoważnienie Wójta dla Kierownika GOPS do wydawania decyzji w indywidualnych sprawach.

W podstawie prawnej decyzji przywoływano art. 108 k.p.a., w sentencji informowano klienta o tym fakcie oraz w uzasadnieniu podawano powód nadania decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności.

Ze skontrolowanych akt wynika, że na każdy wniosek o pomoc pracownicy socjalni sporządzali wywiad lub jego aktualizację (każdy wniosek posiadał datę wpływu). W aktach znajdują się aktualne dochody z zakładów pracy, odcinki emerytur i rent, zaświadczenia z powiatowego urzędu pracy, zaświadczenia lub oświadczenia o wysokości świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego. Od dochodów rolników odliczano składkę KRUS po wcześniejszym przedstawieniu dowodów wpłaty. Pomoc przyznawana była od miesiąca złożenia wniosku przez klienta.

W przedmiotowych decyzjach informowano stronę o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji.

Zespół kontrolny pozytywnie ocenia sposób opisywania w uzasadnieniu decyzji administracyjnych sytuacji faktycznej klienta i stanu prawnego mających wpływ na przyznanie pomocy.

Do zasadności udzielanej pomocy nie wnosi się uwag. Wysokość świadczeń wypłacana zgodnie z art. 38 ustawy o pomocy społecznej.

Wieloletni program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Z danych zawartych w sprawozdaniu z realizacji programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” za okres od stycznia do października 2014 r. oraz z informacji przekazanych przez Kierownika OPS wynika, iż pomocą w tym zakresie objęto ogółem 386 osób. Całkowity koszt Programu wyniósł 104 775 zł. Pomoc w formie posiłków otrzymało ogółem 188 osób. W 2014 roku Ośrodek objął pomocą w formie zasiłku pieniężnego na zakup posiłku lub żywności 55 rodzin na kwotę 39 508 zł oraz 23 rodziny otrzymały pomoc rzeczową.

Na terenie gminy Stopnica dożywianie prowadzone jest w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Stopnicy, w skład którego wchodzi: Szkoła Podstawowa, Przedszkole, Gimnazjum oraz filia Szkoły Podstawowej w Smogorzowie. Z pomocy w formie obiadów korzysta 114 dzieci z 89 rodzin. Dzieci otrzymują gorący posiłek, którego koszt wynosi 2,80 zł.

Dodatkowo w 2014 roku Ośrodek sfinansował koszt wyżywienia 39 uczniów uczęszczających do placówek poza terenem gminy Stopnica. Koszt gorącego posiłku wynosił 1,60 zł do 6,00 zł. Ponadto na wniosek dyrektora szkoły w roku 2014 do dnia kontroli z posiłku skorzystało 20 dzieci.

Świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności przyznawane jest zgodnie z Zarządzeniem Nr 4/2014 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stopnicy z dnia 24 stycznia 2014 r. w sprawie zasad i wysokości przyznawania zasiłku celowego lub świadczenia rzeczowego w postaci artykułów żywnościowych lub posiłku w ramach wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Zgodnie z wyżej wymienionym Zarządzeniem osoby samotne otrzymują pomoc od 80 do 150 zł, a w rodzinie od 50 do 80 zł na osobę. Wysokość pomocy uzależniona jest od dochodów danej osoby lub rodziny.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące przyznanej ***pomocy w formie zasiłków celowych*** w ramach realizacji wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, na podstawie których wydano decyzje administracyjne nr:

GOPS.5113.187.2014; GOPS.5113.150.2014; GOPS.5113.116.2014; GOPS.5113.119.2014;
GOPS.5113.248.2014; GOPS.5113.207.2014; GOPS.5113.77.2014; GOPS.5113.208.2014;
GOPS.5113.120.2014; GOPS.5113.226.2014;

oraz losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące przyznanej *pomocy w formie posiłku*, na podstawie których wydano decyzje administracyjne o numerach:

GOPS.5113.63.2014; GOPS.5113.64.2014; GOPS.5113.296.2014; GOPS.5113.54.2014;
GOPS.5113.56.2014; GOPS.5113.59.2014; GOPS.5113.75.2014; GOPS.5113.81.2014;
GOPS.5113.288.2014; GOPS.5113.55.2014.

W aktach stanowiących podstawę do przyznania pomocy znajduje się kompletna dokumentacja - aktualizacje wywiadów oraz pozostałe załączniki określające sytuację materialno-bytową osób i rodzin ubiegających się o pomoc. Pomoc w ramach Programu przyznawana jest w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, Uchwałę Rady Gminy w Stopnicy o podwyższeniu kryterium dochodowego i zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej w formie posiłku lub żywności albo świadczenia w postaci produktów żywnościowych, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Przywoływano także upoważnienie Wójta Gminy dla Kierownika Ośrodka do wydawania decyzji administracyjnych.

W podstawie prawnej decyzji przywoływano art. 108 k.p.a., informując o tym fakcie klienta w sentencji oraz w uzasadnieniu podawano powód nadania decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności.

Decyzje administracyjne na posiłek wydawane są na okres od stycznia do czerwca i od września do grudnia.

Do zasadności przyznanej pomocy nie wniesiono zastrzeżeń.

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych i specjalnych zasiłków celowych

Zgodnie z art. 39 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej GOPS w Stopnicy przyznaje zasiłki celowe, celem zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. Zgodnie z art. 41 ust. 1 cytowanej ustawy Ośrodek udziela również w szczególności uzasadnionych przypadkach specjalnych zasiłków celowych osobie lub rodzinie w wysokości

nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, które nie podlegają zwrotowi.

Kontrolowana jednostka w roku 2014, jak wynika z informacji udzielonych przez Kierownika GOPS (Załącznik Nr 2 - Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS), udzieliła 88 osobom zasiłków celowych, w tym dla 25 osób specjalnych zasiłków celowych. Zasiłki celowe przyznawane były w szczególności na częściowe pokrycie kosztów zakupu leków i leczenie, zakup żywności, podręczników i przyborów szkolnych. Najczęstszym powodem ubiegania się o zasiłek celowy specjalny były wydatki na lekarstwa lub leczenie, które były potwierdzane imiennymi fakturami oraz na zakup żywności.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta:

Zasiłki celowe:

GOPS.5102.190.2014; GOPS.5102.102.2014; GOPS.5102.167a.2014; GOPS.5102.110.2014; GOPS.5102.168.2014; GOPS.5102.164.2014; GOPS.5102.152.2014; GOPS.5102.71.2014; GOPS.5102.47.2014;

Zasiłki celowe specjalne:

GOPS.5102.183.2014; GOPS.5102.162.2014; GOPS.5102.149.2014; GOPS.5102.163.2014; GOPS.5102.55.2014; GOPS.5102.165.2014; GOPS.5102.42.2014; GOPS.5102.131.2014; GOPS.5102.88.2014.

W skontrolowanych aktach znajdowały się wymagane dokumenty niezbędne do ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osoby lub rodziny.

W podstawie prawnej wydanych decyzji administracyjnych widniał aktualny publikator ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki społecznej w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz upoważnienie Wójta dla Kierownika GOPS do wydawania decyzji w indywidualnych sprawach. W podstawie prawnej decyzji przywoływano art. 108 k.p.a., informując o tym fakcie klienta w sentencji oraz w uzasadnieniu podawano powód nadania decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności. Strony informowane były o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach w ustawowo przyjętym terminie.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Metody i formy opieki nad osobami samotnymi, starszymi

W badanym okresie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stopnicy realizował usługi opiekuńczych, które w myśl art. 50 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej są usługami, obejmującymi pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Uchwałą Nr XXIX/5/2014 Rady Gminy Stopnica z dnia 18 marca 2014 r. określono szczegółowe zasady przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwalniania od opłat jak również tryb ich pobierania.

Usługi opiekuńcze obejmowały pomoc w formie zaspokojenia niezbędnych i codziennych potrzeb życiowych, opieki higienicznej oraz w miarę możliwości zapewnienia kontaktu z otoczeniem. Usługi przyznawane są na podstawie: wniosku złożonego przez osoby zainteresowane, wywiadu środowiskowego wraz z niezbędną dokumentacją, zaświadczenia lekarskiego stwierdzającego, iż osoba ubiegająca się o przyznanie usług opiekuńczych wymaga pomocy innych osób. W 2014 r. do dnia kontroli z usług skorzystały 2 osoby, a pomoc świadczyły 2 opiekunki środowiskowe. Pełny koszt jednej godziny wynosił 19 zł. Osoby korzystające z usług opiekuńczych ponosiły odpłatność w zależności od posiadanego dochodu. W decyzjach administracyjnych wydawanych przez Kierownika OPS określono okres i ilość godzin usług, wysokość odpłatności za jedną godzinę oraz za poszczególne miesiące, a także termin i miejsce dokonywania opłaty. Nie podano miejsca i osoby, która będzie wykonywała usługi.

Sprawdzono decyzję z dnia 23.04.2014 r. znak: GOPS.5122.1.2014 oraz decyzję z dnia 25.04.2014 r. znak: GOPS.5122.2.2014.

W/w decyzje na wniosek osób, które były objęte tą formą pomocy zostały zakończone, ponieważ oświadczyły, że we własnym zakresie zapewnią sobie opiekę. W jednym przypadku osoba osiągnęła jednorazowy dochód znacznie przekraczający kryterium dochodowe i zgodnie z Uchwałą Rady Gminy ponosiłaby znaczne koszty związane z dopłatą do usług opiekuńczych.

W aktach klientów znajduje się wywiad środowiskowy, odcinki rent i emerytur, oświadczenia o wysokości dochodów, zaświadczenia lekarskie i decyzje administracyjne. W podstawie prawnej wydanych decyzji odnotowano aktualny publikator ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych

z pomocy społecznej, Uchwałę Rady Gminy w Stopnicy oraz upoważnienie Wójta dla Kierownika do wydawania decyzji z zakresu pomocy społecznej. W podstawie prawnej decyzji przywoływano art. 108 k.p.a., informując o tym fakcie klienta w sentencji oraz w uzasadnieniu podawano powód nadania decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności.

Do zasadności udzielanej pomocy nie wnosi się uwag.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek nie realizował zadania związanego ze świadczeniem specjalistycznych usług opiekuńczych (art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej) dla osób z zaburzeniami psychicznymi w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

Osoby wymagające opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niezdolne do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, którym nie można było zapewnić niezbędnej pomocy usługowej i opiekuńczej w miejscu zamieszkania, Ośrodek skierował do domu pomocy społecznej. W roku 2014 do dnia kontroli Ośrodek opłaca pobyt 2 swoich mieszkańców przebywających w domach pomocy społecznej, a koszt udzielonej pomocy wyniósł 46 256 zł.

Metody pracy socjalnej wykorzystywane w ośrodku pomocy społecznej

Praca socjalna (art. 45 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej) jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Wymogi jej prowadzenia określa art. 6 pkt 12 cyt. wyżej ustawy, gdzie określono ją jako działalność zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie przez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Pracownicy socjalni prowadzą pracę socjalną na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym, która polega m.in. na: wspieraniu osób bezrobotnych w poszukiwaniu pracy oraz przeciwdziałaniu negatywnym skutkom bezrobocia, ustalaniu uprawnień do ubezpieczenia zdrowotnego, ustalaniu uprawnień do świadczeń emerytalno-rentowych, pomocy podopiecznym w zarejestrowaniu się w urzędzie pracy jako osoby bezrobotne lub poszukujące pracy, wspomaganie rodzin w wypełnianiu przez nie funkcji opiekuńczych i wychowawczych, złożeniu wniosków do Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o leczenie odwykowe, współpracy z Policją, sądami, placówką opiekuńczo-wychowawczą, szkołami, zakładami opieki zdrowotnej, pomocy podopiecznym w uzyskaniu orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. W 2014 r. pracownicy socjalni prowadzili pracę socjalną z 200 rodzinami.

Jednym z narzędzi pracy socjalnej z osobami ubiegającym się o pomoc jest kontrakt socjalny, który ma na celu zobowiązanie zainteresowanego do podjęcia wspólnie z pracownikiem socjalnym określonych działań zmierzających do poprawy trudnej sytuacji życiowej. W ramach prowadzonej pracy socjalnej w badanym okresie zawarto 10 kontraktów w ramach projektu systemowego pn. „Aktywna integracja - szansą na lepsze jutro” i 9 kontraktów socjalnych z klientami pomocy społecznej. Kontrakty są nie tylko podpisywane, ale i wypełniane przez klientów (w części ich dotyczącej), co ma wpłynąć na ich większe zaangażowanie w rozwiązywanie swoich problemów przy wsparciu pracownika socjalnego.

Monitoring wdrażania ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stopnicy realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zadanie te są zapisane w Statucie Ośrodka. Zarządzeniem Nr 62/2012 Wójta Gminy Stopnica z dnia 3 września 2012 r. Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stopnicy został upoważniony do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu wspierania rodziny oraz wydawania decyzji w tych sprawach.

W kontrolowanym Ośrodku nie ma zatrudnionego asystenta rodziny. Z rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej pracują pracownicy socjalni (Zał. Nr 3 – Oświadczenie Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stopnicy).

Wnioski z przeprowadzonej kontroli:

Pomoc w formie zasiłku stałego, okresowego, celowego i posiłku z programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, zasiłku celowego i specjalnego celowego oraz usług opiekuńczych przyznano celowo i zasadnie. W aktach znajdują się wszystkie niezbędne do wydania decyzji dokumenty, m.in.: aktualne zaświadczenia z PUP, zakładów pracy o wysokości dochodów, odcinki rent i emerytur lub informacje z tych instytucji o nie pobieraniu świadczeń, kopie faktur za zakup leków, zaświadczenia lekarskie, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, informacje o wysokości pobieranych świadczeń rodzinnych i z funduszu alimentacyjnego.

Warunki lokalowe kontrolowanego Ośrodka są niezadawalające, ponieważ klienci nie mają możliwości przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność - w jednym pokoju pracuje trzech pracowników socjalnych.

Nie wnosi się zastrzeżeń do Statutu i Regulaminu Ośrodka Pomocy Społecznej.

Kadra zarządzająca i pracownicy socjalni posiadają odpowiednie kwalifikacje i staż pracy wymagane na zajmowanych stanowiskach pracy. Stan zatrudnienia pracowników socjalnych jest zgodny z art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej, na jednego pracownika przypada 1 968 mieszkańców.

Przy zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

W podstawie prawnej skontrolowanych decyzji przyznających wszystkie formy świadczeń widniał aktualny na dzień wydania decyzji publikator ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego i rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2012 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Przytoczono także upoważnienie Wójta dla Kierownika Ośrodka do wydawania decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej. Ponadto wpisano w podstawie prawnej decyzji: na zasiłki stałe - ustawę o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych, na zasiłki celowe i posiłek z Programu dożywiania - Uchwałę Rady Gminy w Stopnicy o podwyższeniu kryterium dochodowego i zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej w formie posiłku lub żywności albo świadczenia w postaci produktów żywnościowych, na usługi opiekuńcze - Uchwałę Rady Gminy dotyczącą zasad przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze, na zasiłki okresowe, celowe i specjalne celowe - rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki społecznej w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Decyzjom, w przypadku których wypłata środków następuje przed ich uprawomocnieniem nadawano rygor natychmiastowej wykonalności, wpisując w podstawie prawnej art. 108 k.p.a., informując o tym fakcie klienta w sentencji oraz w uzasadnieniu podawano powód nadania decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności.

Zespół kontrolny pozytywnie ocenia sposób opisywania w uzasadnieniu decyzji administracyjnych sytuacji faktycznej klienta i stanu prawnego mających wpływ na przyznanie i wysokość pomocy.

Pomoc przyznawana jest zgodnie z art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej, czyli od miesiąca złożenia wniosku przez klienta.

Pozytywnym jest fakt, iż we wszystkich szkołach na terenie Gminy Stopnica dzieci otrzymują dożywianie w formie gorącego posiłku, co jest zgodne z ideą rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono również, że OPS w dostatecznym stopniu wykorzystuje kontrakt socjalny jako instrument pracy socjalnej. Skontrolowane kontrakty są prawidłowo sporządzone, dotyczą różnych dziedzin życia zainteresowanych i zawierają istotne informacje potrzebne do rozwiązania ich problemów.

W kontrolowanym Ośrodku nie zatrudniono asystenta rodziny, ponieważ rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej zajmują się na bieżąco pracownicy socjalni.

VI. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o:

- sprawdzoną dokumentację oraz informacje i wyjaśnienia udzielone przez Kierownika Ośrodka oraz pracowników socjalnych.

Treść protokołu i wnioski wynikające z kontroli omówiono z Kierownikiem placówki.

VII. Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu:

Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego, do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów (§ 16 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej Dz. U. Nr 61, poz. 543).

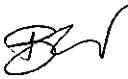
Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczaniem odbioru otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

Załączniki do protokołu:

1. Tabela dotycząca kadry zarządzającej, pracowników socjalnych oraz świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze.
2. Tabela sporządzona przez kierownika OPS pt. „Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS”
3. Oświadczenie Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stopnicy dot. braku asystenta rodziny.

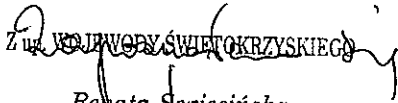
Protokół podpisali:

Ze strony kontrolującej:

1. Barbara Nowak

2. Magdalena Pracon

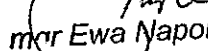
Kielce, dnia 5 grudnia 2014 r.

Z URZĘDU WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
Renata Sepiecińska
DYREKTOR
WYDZIAŁU POLITYKI SPOŁECZNEJ

ŚWIĘTOKRZYSKI
URZĄD WOJEWÓDZKI
w KIELCACH
Wydział Polityki Społecznej
25-516 Kielce, ul. Al. IX Wieków Kielc 3

Ze strony kontrolowanej:

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Stopnicy

mgr Ewa Naporowska

Data i podpis

Stopnica, dzień 11. 12. 2014

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
w Stopnicy
ul. Kościuszki 2, 28-130 Stopnica
NIP 655-166-82-92 REGON: 290421343

